

Handleiding examinatoren

Examen LOTUS

© 2018

1. Inleiding

Het Oranje Kruis streeft ernaar de examens voor LOTUS zo te organiseren en in te richten dat de omstandigheden voor alle kandidaten zo gelijk mogelijk zijn. Examinatoren spelen daarbij een belangrijke rol.

Deze handleiding bevat informatie en richtlijnen voor de examinatoren die belast zijn met het afnemen van de examens LOTUS. Hij is bedoeld ter ondersteuning van de examinatoren bij hun werkzaamheden.

2. Verschillende rollen

De examinerator vervult verschillende rollen:

- Gastheer/-vrouw. De examinerator is het visitekaartje van Het Oranje Kruis.
- Beoordelaar. De examinerator creëert de situatie waarin de kandidaat zijn competenties kan laten zien en beoordeelt deze vervolgens.
- Organisator. De examinerator is onderdeel van de organisatie van het examen.

Elke rol brengt bepaalde verplichtingen met zich mee, die onderling soms overlappen maar ook op gespannen voet met elkaar kunnen staan.

Een respectvolle benadering van alle kandidaten hoort bij alle rollen maar er zit een grens aan het inlevingsvermogen als het gaat om objectiviteit bij het beoordelen van competenties.

Gastheer/-vrouw

Aandachtpunten voor deze rol zijn:

- Neem de tijd om kandidaten op hun gemak stellen door ze met een paar korte zinnen welkom te heten. De kandidaat krijgt zo de gelegenheid aan je stem en benadering te wennen voordat je met de opdracht begint.
- Een van de examinatoren geeft aan het begin van het examen een korte uiteenzetting over wat de kandidaten kunnen verwachten en wat er van hen wordt verwacht.
- Examinatoren doen tijdens de examendag geen uitlatingen over derden (personen of organisaties) in de wereld van LOTUS of de Eerste Hulp.

Belangrijke competenties: klantvriendelijkheid, rust, inlevingsvermogen.

Beoordelaar

Aandachtpunten voor deze rol zijn:

Examinatoren werken in duo's samen, maken onderling afspraken hoe de taakverdeling is, beoordelen beide de kandidaten onafhankelijk van elkaar.

a. Bij het inrichten van de examensetting:

- Grenzen van de situatie duidelijk maken. Aangeven wanneer de beoordelingssituatie begint en eindigt, welke handelingen moeten echt worden uitgevoerd en welke niet.
- De eigen rol van de examinerator. Om de kandidaten een eerlijke kans te geven moet de situatie duidelijk zijn: De examinerator heeft de rol van EH verlener tijdens het rollenspel met de kandidaat. Wat kunnen ze van de examinerator verwachten? Maakt hij wel of geen opmerkingen tussendoor? Stelt hij vragen? Verwacht hij wel/geen toelichting? Wat moet je doen als je een fout maakt? Mag een kandidaat vragen om stopzetting of niet? De bedoeling is om een zodanige setting te creëren dat de kandidaat de gevraagde competenties kan laten zien. De kandidaten moeten de kans krijgen ongestoord te werken. Dat betekent zo min mogelijk onderbreken. Voor een deel wordt deze informatie in het verhaaltje aan het begin van de examendag verteld maar bij de verschillende examenonderdelen moeten de hoofdpunten nog even herhaald worden.

b. Bij het beoordelen:

- De beoordeling door de examinatoren wordt nooit herroepen. Ook niet via de klachtencommissie.
- De kandidaat wordt beoordeeld op wat hij heeft laten zien, niet op wat hij zegt. Competentie is handelen.
- De examiner is zich bewust van zijn eigen vooroordelen, stokpaardjes e.d. en waakt ertegen dat deze van invloed zijn op de beoordeling.
- Om alle kandidaten een gelijke kans te geven is het belangrijk om als examinatoren onderling geen informatie uit te wisselen (“Die kandidaat is er al voor de tweede keer”).
- Houd rekening met examenstress.
- Probeer uit te stralen dat je vertrouwen hebt in de kandidaat. Geef kandidaten niet het gevoel dat je op een fout zit te wachten.
- Vul de kladbeoordelingslijst zoveel mogelijk in tijdens het examenonderdeel.
- Creëer geen “ruis” in een situatie die voor de kandidaten en de opleidingen toch spannend is. Men hoort vaak wat men wil horen. Opmerkingen als “goed zo” of “prima” na afloop van een examenonderdeel geven de kandidaat mogelijk de indruk dat hij of zij competent is bevonden. In sommige gevallen ten onrechte.

Belangrijke competenties: objectiviteit, zorgvuldigheid, nauwkeurigheid

Organisator

a. Invulling beoordelingslijst:

- Houd er rekening mee dat (kopieën van) de beoordelingslijsten in principe naar de kandidaat en het opleidingsinstituut opgestuurd worden. Het is van belang dat ze netjes en leesbaar worden ingevuld, zonder doorhalingen of onduidelijkheden.
- Alleen v of x in één van beide kolommen. Geen andere tekens gebruiken, ook geen teken plaatsen op de lijn tussen de kolommen.
- Geef zodanige feedback dat de kandidaat een reëel beeld krijgt van zijn prestaties. Gebruik zoveel mogelijk concrete termen en verwijst naar de competenties/eindtermen waarop getoetst is.

b. Bijdrage aan verbetering examen, opleiding:

- Zelfevaluatie na iedere bijeenkomst. Doel daarvan is ook uitbreiding van de richtlijnen voor examinatoren; hoe te handelen in specifieke situatie.
- Bijdrage aan jaarlijkse evaluatie en bijstelling van het examenmateriaal
- Voorstellen voor aanpassingen die tussen de officiële aanpassing van het examenmateriaal worden gemaakt worden doorgegeven aan HOK.
- Bij geconstateerde systematische fouten bij cursisten van één opleiding wordt dit op een adviesformulier genoteerd. Dit wordt opgestuurd naar de instructeur LOTUS.
- Informatie die van de opleiders afkomstig is. Wat horen de examinatoren over de examens? Klantinformatie.

Belangrijke competenties: nauwkeurigheid, service- en klantgerichtheid, oog voor het grotere geheel, oorzaak en gevolg.

Bijlagen:

1. Examenreglement voor het examen LOTUS
2. Kwaliteit
3. Aandachtspunten voor de examendag

Bijlage 1:

Examenreglement voor het examen LOTUS

Versie september 2017

1 Algemene bepalingen

1.1 Examendata

Het Oranje Kruis maakt een planning voor de examens per kalenderjaar. De data en tijdstippen van het examen worden uiterlijk in november van het voorafgaande jaar bekend gemaakt aan de opleidingsinstituten en zijn ook te vinden op: www.hetoranjekruis.nl.

1.2 Recht op deelname examen LOTUS

Kandidaten in het bezit van het geldige Diploma Eerste Hulp, afgegeven door Het Oranje Kruis, hebben recht op deelname aan het examen

1.3 Aanmelding voor het examen LOTUS

Aanmeldingen voor het examen kunnen vanaf de bekendmaking van examendata tot vier weken voor het examen worden verstuurd aan Het Oranje Kruis door uitsluitend de onderwijsinstelling. Kandidaten melden zich aan voor het examen via een opleidingsinstituut. Uiterlijk twee weken voor de examendatum stuurt Het Oranje Kruis een schriftelijke bevestiging aan de aanmelders. De volgorde, waarin de aanmeldingen worden ontvangen, bepaalt de plaatsing voor het gewenste examen. Afname alle examenonderdelen (onderdeel 1 t/m 4) vinden op dezelfde dag en dezelfde locatie plaats.

1.4 Minimum aantal deelnemers examen LOTUS

Het minimum aantal kandidaten voor het examen LOTUS bedraagt twintig personen. In geval van annulering wordt dit schriftelijk door Het Oranje Kruis rechtstreeks meegedeeld zowel aan de aangemelde kandidaten, als aan de opleidingsinstituten. Een examen kan tot uiterlijk 2 weken vooraf door Het Oranje Kruis worden geannuleerd, indien zich hiervoor minder dan twintig kandidaten hebben aangemeld.

1.5 Examinatoren LOTUS

Het examen wordt afgenomen door twee onafhankelijke examinatoren namens Het Oranje Kruis.

1.6 Het examenmateriaal

Het Oranje Kruis zorgt voor gestandaardiseerde formulieren die de kandidaten gebruiken om te ontwerpen en te ensceneren. De kandidaten maken gebruik van eigen grimematerialen en ensceneringsattributen. Er is wat klein gereedschap en een workmate aanwezig. Een kandidaat mag het LOTUSleerboek en het Oranje Kruisboekje bij zich hebben tijdens het examen.

2 Het examen

2.1 Inhoud van het examen

Bij de start van de examendag wordt door één van de examinatoren het “voorgeschreven letsel” voor de examenonderdelen 3 en 4 bekendgemaakt. Dit is één van de letsels die worden beschreven in de eindtermen voor het Diploma LOTUS. De laatste druk van Het Oranje Kruis Boekje en van het

LOTUSleerboek vormen voor examinering het inhoudelijk kader. Voor de onderdelen ontwerp en enscenering reikt Het Oranje Kruis standaard ontwerpformulieren aan de kandidaten uit. De beoordeling van kennis, inzicht, vaardigheden en houding met betrekking tot de examenonderdelen wordt gedaan op basis van de "eindtermen voor het Diploma LOTUS", zoals opgenomen in de bijlage van dit reglement, onder artikel 5.

2.2 Afname van het examen

De beoordeling van alle examenonderdelen vindt plaats met behulp van beoordelingsformulieren waarop de eindtermen LOTUS als uitgangspunt dienen.

2.2.1 Ontwerpen, ensceneren en acteren van bewusteloosheid

De kandidaat maakt, rekening houdend met de omgeving waar het examenonderdeel wordt afgenomen, een ontwerp en enscenering op schrift waarin de oorzaak en de omstandigheden van de uit te beelden bewusteloosheid op een realistische wijze worden beschreven. De bewusteloosheid wordt geacteerd op zodanige wijze dat de kandidaat door een hulpverlener in de stabiele zijligging kan worden gebracht. Ook het bijkomen uit de bewusteloosheid wordt beoordeeld.

2.2.2 Grimeren en acteren shock

De kandidaat grimeert en acteert de uiterlijke verschijnselen van shock.

2.2.3. Ontwerpen en ensceneren van een voorgeschreven letsel

De kandidaat maakt op schrift een ontwerp en enscenering die passend is voor het voorgeschreven letsel en voor de omgeving waar het ongeval zich heeft voorgedaan. Het grimeren en acteren van het voorgeschreven letsel wordt als afzonderlijk examenonderdeel (zie 2.2.4.) beoordeeld.

2.2.4 Grimeren en acteren voorgeschreven letsel

De kandidaat grimeert en acteert het voorgeschreven letsel aan de hand van het gemaakte ontwerp en de enscenering van het hiervoor genoemde examenonderdeel 2.2.3.

2.3 Eindresultaat examen

De kandidaat wordt competent verklaard als zijn gedrag en prestaties van alle vier examenonderdelen positief zijn beoordeeld. Op grond van deze competent verklaring geeft Het Oranje Kruis het Diploma LOTUS af.

Uiterlijk drie weken na de examinering wordt de uitslag schriftelijke bekend gemaakt aan zowel de kandidaten als aan hun onderwijsinstellingen. Indien de uitslag "niet-competent" is wordt een kopie van het beoordelingsformulier bijgevoegd.

Bij de uitslag niet-competent op alleen onderdeel 1. Ontwerpen, ensceneren en acteren van bewusteloosheid of onderdeel 2. Grimeren en acteren van een shock hoeft bij een volgend examen alleen dat ene onderdeel opnieuw te worden afgelegd om alsnog voor het Diploma LOTUS in aanmerking te komen. Het positieve resultaat van de andere drie examenonderdelen zijn twee jaar geldig.

Bij de uitslag niet-competent in alle andere situaties dient een volgend examen opnieuw en volledig te worden afgelegd om alsnog voor het Diploma LOTUS in aanmerking te komen.

2.4 Examenarchief

De examendocumenten worden door Het Oranje Kruis beheerd in een archief en blijven beschikbaar tot twee jaar na afname.

3 Het Diploma LOTUS

3.1 Diplomerings

Uiterlijk 15 werkdagen na examinering verzendt Het Oranje Kruis de diploma's van de competent bevonden kandidaten aan de aanmelders van het examen of, indien van toepassing, rechtstreeks aan de gediplomeerden.

3.2 Geldigheid Diploma LOTUS

De geldigheid van het Diploma LOTUS is twee jaar na de datum van afgifte en kan steeds met twee jaar worden verlengd als men heeft aangetoond nog competent te zijn. Deze competentie wordt beoordeeld door een instructeur LOTUS. De instructeur LOTUS rapporteert schriftelijk de competentiebevinding aan Het Oranje Kruis, waarna binnen vijftien werkdagen een nieuw diploma voor de betreffende kandidaat wordt verzonden.

Indien later dan één kalendermaand na het verstrijken van de geldigheidsduur van het diploma hercertificering wordt aangevraagd zal Het Oranje Kruis het diploma voor een nieuwe geldigheidstermijn alsnog kunnen afgeven na hervalidatie en tegen extra kosten. Voor tarieven van Het Oranje Kruis, zie: www.hetoranjekruis.nl.

3.3 Diplomaregister

Van alle door Het Oranje Kruis afgegeven Diploma's LOTUS houdt Het Oranje Kruis een register bij. Hierin staan ondermeer vermeld de naam en de adresgegevens van de diplomahouders, de datum van diploma-afgifte en de gegevens van de aanvragers van het examen respectievelijk het diploma. Het register wordt beheerd en beveiligd door Het Oranje Kruis in overeenstemming met de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp).

4 Slotbepalingen

4.1 Strijdigheid van bepalingen

Indien enige bepaling uit dit examenreglement strijdig is met de bepalingen uit het Algemeen Examenreglement heeft de bepaling uit dit Aanvullend Examenreglement voorrang.

4.2 Citeertitel

Dit examenreglement kan worden aangehaald als het Examenreglement LOTUS van Het Oranje Kruis. Op dit examenreglement kan een beroep worden gedaan zolang dit niet is vervangen door een ander examenreglement. Het geldende document staat te allen tijde vermeld op de website van Het Oranje Kruis.

4.3 Vaststelling

Dit examenreglement LOTUS is vastgesteld als aanvulling op het Algemeen Examenreglement van Het Oranje Kruis door het bestuur van Het Oranje Kruis te Den Haag, na goedkeuring door het College van Deskundigen 10 juni 2013 en treedt in werking op 1 september 2013.

Bijlage 2: Kwaliteit

Kwaliteit

Het Oranje Kruis bewaakt de kwaliteit van het examen door eisen te stellen aan examinatoren en examenprocedure en hierop controle uit te oefenen.

De examinerator:

- voldoet aan de eindtermen voor het diploma Instructeur LOTUS en/of is medisch docent
- heeft tenminste drie jaar ervaring in het actief geven van instructie aan een LOTUSkring en/of groep (geldt voor LOTUS instructeurs)
- heeft actuele onderwijs- en examenervaring (geldt voor medisch docenten)
- een medisch examinerator LOTUS is een arts, hetzij een nog praktiserend SEH- c.q. ambulanceverpleegkundige
- is in staat de gestandaardiseerde beoordelingslijsten objectief en juist te hanteren
- kan hoofd- en bijzaken onderscheiden
- hanteert de criterialijsten voor het beoordelen van wonden
- kent de minimale eisen waaraan een kandidaat moet voldoen om als competent te worden beschouwd
- stelt aan de hand van gestandaardiseerde beoordelingslijsten vast of de kandidaat competent of (nog) niet competent is
- is in staat de beoordeling goed en duidelijk te kunnen verwoorden: op schrift en mondeling
- biedt tijdens het rollenspel met de kandidaat tegenspel in de rol van EH verlener
- werkt volgens de handleiding examinatoren van Het Oranje Kruis
- volgt specifieke nascholing
- is onafhankelijk van de opleidingsinstituten voor opleiding tot LOTUSslachtoffers d.w.z. is niet betrokken bij de opleiding van de door hem/haar te examineren kandidaten

Examenmaterialen

- a. Het examenmateriaal is getoetst op de inhoudelijke relatie tot eindtermen. De relatie tussen individuele toetsopgaven en eindtermen is inzichtelijk. Toetsvorm past bij het beheersingsniveau zoals beschreven in de eindtermen
- b. Toetstechnische eisen: duidelijk taalgebruik, passend bij de doelgroep, duidelijke normering, kwaliteit van de instructies.
- c. De opdrachten worden jaarlijks mede door de examinatoren geëvalueerd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de statische informatie over de examenresultaten op de verschillende onderdelen.

Gebruik examenresultaten

Het Oranje Kruis gebruikt de examenresultaten om feedback te geven aan de instituten en examinatoren. Bovendien wordt het examenmateriaal o.a. op grond van de resultaten op de verschillende onderdelen aangepast.

Bijlage 3: Aandachtspunten voor de examendag

- Welkom heten
- Vraag aan de instructeurs of er nog afmeldingen zijn
- Opzet examen uitleggen
- Uitleggen welke materialen er vanuit Het oranje Kruis aanwezig zijn
- Naambadge altijd zichtbaar dragen (let op bij wisselen van de kleding)
- Men mag anderen kandidaten wel om advies vragen (bijvoorbeeld aanpassen van de kleuring) maar het grimeren dient zelf te gebeuren. Instructeurs mag niet om advies worden gevraagd.

Opzet examen LOTUS

Het examen bestaat uit vier examenonderdelen van één uur:

- 1 Examenonderdeel ontwerpen, ensceneren en acteren bewusteloosheid
- 2 Examenonderdeel grimeren en acteren shock
- 3a.Examenonderdeel ontwerpen en ensceneren verplicht letsel
- 3b.Examenonderdeel grimeren en acteren verplicht letsel

		Groep A	Groep B
Ochtend	Examenonderdelen 1 en 2	Examinatoren koppel 1	Examinatoren koppel 2
Middag	Examenonderdelen 3a en 3b	Examinatoren koppel 2	Examinatoren koppel 1

		Groep A	Groep B	Groep C
Ochtend	Examenonderdelen 1 en 2	Examinatoren koppel 1	Examinatoren koppel 2	Examinatoren koppel 3
Middag	Examenonderdelen 3a en 3b	Examinatoren koppel 3	Examinatoren koppel 1	Examinatoren koppel 2

Elk onderdeel wordt beoordeeld door een koppel van twee examinatoren.

Elke examendag is er altijd één medisch-docent als examinator aanwezig.

Bewusteloosheid

Grimeren hoeft niet, mag wel. Doch als wordt gegrimeerd, wordt dit bij de beoordeling betrokken. De examinatoren nemen tijdens het examen de rol van hulpverlener op zich. Het slachtoffer is daarbij eerst bewusteloos (geen reacties, wel ademhaling) en wordt in stabiele zijligging gelegd. Het slachtoffer moet zelf ook de plek bepalen. Voorwerpen in de ruimte worden niet verplaatst. Daarna gaat het spel verder met de situatie dat de kandidaat bijkomt. Als het spel wordt beëindigd, dient de kandidaat ontwerp en enscenering schriftelijk aan te leveren en toe te lichten.

Shock

Bij het station shock moet het beeld shock voor de examinatoren (hulpverleners) duidelijk gemaakt worden. Het gaat daarbij om acteren en grimeren! De oorzaak van de shock is van ondergeschikt belang en wordt ook niet door de examinatoren beoordeeld. Nadruk dus op de verschijnselen. Als advies wordt meegegeven dat men de transpiratie pas aanbrengt vlak voor het spel om doorlopen te voorkomen.

Verplicht letsel

Dit kan ook een combinatie van twee letsels zijn (bv. gebroken sleutelbeen plus wond aan het been). Eerst wordt de grime beoordeeld op de plaats waar de grime is aangebracht (dit om de kleur echtheid te kunnen beoordelen). De kandidaat moet een dusdanig letsel grimeren dat het te beoordelen is (zonder loupe).

Examen LOTUS: als het spel wordt beëindigd, dient de kandidaat ontwerp en encenering schriftelijk aan te leveren en toe te lichten.